

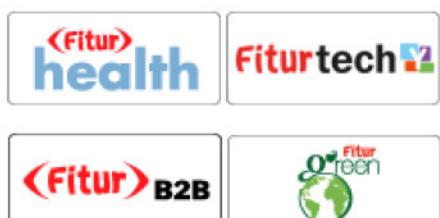
(Fitur) 2017 SONUÇ RAPORU**Fitur Turizm Fuarı**

İspanya'nın başkenti Madrid'de 18-22 Ocak 2017 tarihleri arasında 37. kez düzenlenen Fitur Turizm Fuarına 165 ülkeden 9.672 firma stand alarak katılmıştır. Toplam stand alanı bir önceki yıla oranla % 9 artışla 62.494 metrekareye yükselmiştir.

ITB Berlin ve WTM Londra Turizm Fuarlarından sonra Avrupa'da gerçekleştirilen en önemli 3. Turizm fuarı olarak kabul edilen Fitur'u bu yıl 235 binin üzerinde kişinin ziyaret ettiği tahmin edilmektedir.

Fuarın, Madrid şehir ekonomisine bir önceki yıla oranla %10 artışla yaklaşık 240 milyon Euro katkı sağladığı (konaklama, gastronomi, alışveriş, ulaşım, eğlence vs.) şehir otoriteleri tarafından açıklanmıştır.

Oteller, Tur Operatörleri, Seyahat Acenteleri, IT ve Online sistemler, Medya temsilcileri, Taşıma Firmalarının yanı sıra turizm sektörüne yönelik çok sayıda kuruluş fuara katılım sağlamıştır. Toplam 9 salonda gerçekleştirilen fuara Güney Amerika ve Afrika'dan yoğun katılım gözlemlenmiştir. Fuarda Teknoloji (FITURTECH Y), FITUR B2B, FITUR LGBT, INVESTOR AFRICA, Alışveriş Turizmi (FITUR SHOPPING) ve Sağlık Turizmi (FITUR HEALTH) bölümleri yoğun ilgi görmüştür.

Fuar kapsamında düzenlenen 20. Latin Amerika Turizm Bakanları ve İşadamları (CIMET) Konferansına, Latin Amerika ülkelerinden önemli sayıda katılım sağlanmış, söz konusu konferans esnasında Latin Amerika ülkeleri ile İspanya ve Portekiz arasında turizm ilişkilerinin ve yatırım olanaklarının geliştirilmesi konuları değerlendirilmiştir.

Fuarın bu yılı partner ülkesi Arjantin oldu.

Bir sonraki FITUR Turizm Fuarı, 17-21 Ocak 2018 tarihleri arasında Madrid' te gerçekleştirilecek.

Türkiye Standı

"Turkey HOME" konsepti gözetilerek hazırlanan yaklaşık 720 metrekare büyüğündeki Türkiye standının organizasyonu Madrid Kültür ve Tanıtma Müşavirliği tarafından başarılı olarak gerçekleştirilmiştir.

İspanya'dan ülkemize olan turizm talebindeki düşüse paralel olarak, fuarda yer alan Türkiye stand alanı geçmiş yıllara oranla büyütülmüş olmakla birlikte, katılımcı sayısı düşmüş, ülkemizden THY, TÜROB,

TÜROFED, Bursa ve Kapadokya Destinasyonu ile birlikte 24 kurum/kuruluş Türkiye standı içerisinde yer almıştır.

Türkiye standında fuar süresince sanatını sergileyen Ebru sanatçısı, Türk Kahvesi, Simit, Çay ve Lokum ikramı ile Gaziantep Belediyesi tarafından sunumu yapılan "Gaziantep Yemekleri" ilgi görmüştür.

İspanya Kralı VI. Felipe ve eşi Kraliçesi Letizia, Türkiye standını standını ziyaret ederek "İstanbul'un acısı Madrid'in acısıdır" mesajını verdi. Ziyaretin son anlamı olduğunu değerlendiren Türkiye Otelciler Birliği Başkan Yardımcısı ve Fuarlar, Tanıtım ve Pazarlama Komitesi Başkanı Müberra Eresin, Kral Felipe'nin ziyaretinin kalabalık bir basın grubu tarafından takip edildiğini, söz konusu ziyaretin İspanya turizm pazarında Türkiye'ye yönelik olumlu algı oluşturulmasına büyük bir katkısının olmasını beklediklerini kaydetti. Dünya Turizm Örgütü (UNWTO) Genel Sekreteri Taleb Rifai'nın de refakat ettiği ziyaret esnasında, Türkiye'nin İspanya Büyükelçisi Ömer Önhon, Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Hüseyin Yayman, Tanıtma Genel Müdür Yardımcısı Ahmet Temurci, AB Daire Başkanı Sedat Gönüllüoğlu ve Madrid Tanıtma Müşaviri Aybala Yeşim Dalkılıç da hazır bulunmuştur.

Türob standı

TÜROB standında ülkemize yönelik tanıtım materyalleri ile Boyut Yayın Grubu tarafından hazırlanan Hotel&Travel Guide 2017 dağıtımı yapılmıştır.

Standı ziyaret eden profesyoneller, basın mensupları ile Türkiye'nin İspanya Büyükelçisi Ömer Önhon, Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Hüseyin Yayman, Tanıtma Genel Müdür Yardımcısı Ahmet Temurci, AB Daire Başkanı Sedat Gönüllüoğlu ve Madrid Tanıtma Müşaviri Aybala Yeşim Dalkılıç'a TÜROB faaliyetleri, sektörel gelişmeler ve İspanya turizminden beklenenler konularında görüş alışverişinde bulunulmuştur.

İspanya - Türkiye Turizmi

Ülkemizin en istikrarlı büyümeye gösteren pazarları arasındayken, 2009 yılı itibarı ile ülkede baş gösteren ekonomik krize bağlı olarak, İspanya'dan ülkemize gelen turist sayısı yılda 300 bin bandında stabil olarak sürmekteden ülke içinde meydana gelen olsuz gelişmeler doğrultusunda 2014 itibarı ile turist sayısında gerileme başlamış, 2016 yılında ise %55 düşüş ile tüm zamanların en büyük pazar kaybı yaşanmıştır.

Ülkemize gelen İspanyol turistlerin ana destinasyonu konumundaki İstanbul'a 2016 yılında gelen İspanyol turist sayısı %55 düşerek 83 bine gerilemiştir.

İSPANYA'DAN ÜLKEMİZE GELEN TURİST SAYILARI

YILLAR	Türkiye	İstanbul
2007	288.358	200.737
2008	342.104	211.742
2009	376.215	229.181

2010	321.325	200.678
2011	300.084	198.150
2012	278.164	194.668
2013	290.422	201.065
2014	283.926	235.834
2015	236.063	187.842
2016	106.582	83.152

İspanya

Yaklaşık 46,6 milyon nüfusu ile İspanya'da, 2008 yılında etkili olmaya başlayan ekonomik kriz özellikle işsiz sayısını rekord seviyede artırdı. Ulusal İstatistik Enstitüsü verilerine göre, işsizlik oranı 2008larındaki % 26,03 seviyesinden ülke ekonomisinde yaşanan hızlı toparlanma ile 2016 yılı sonunda bir önceki yıla oranla % 2,26 düşüşle toplamda %18.63'e gerilemiştir. 2017 yılı beklenisi % 15,7'dir.

İspanya ekonomisinin toparlanmakta olduğunun bir başka göstergesi ise Gayri Safi Yutiçi Hasila'nın (GDP) 2014 yılından itibaren artmaya başlamasıdır. Artış oranları sırası ile 2014 %1.4, 2015 % 3.2 ve 2016 %3.2 olarak kaydedilmiştir. 2017 beklenisi + %3.6'dır. Milli Gelir kişi başı 25.832 Dolardır (Worldbank)

Küresel piyasalarda Petrol fiyatlarındaki gerileme İspanya ekonomisine canlanma getirmiştir.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, İspanya'nın yerli ve yabancı para cinsinden kredi notunun "BBB+" seviyesinde korunduğu, görünümünün "durağan" olduğu bildirildi. Ülkedeki kurumlarının gücü ve finansal sektörle ekonomideki toparlanmaya dikkat çekilen açıklamada, İspanya'da işsizlik seviyesiyle kamu borcunun hala yüksek olduğu ve siyasi belirsizliğin sürdürdüğü vurgulandı. İspanya'nın bütçe açığının gayrisafi yurt içi hasılmasına oranının geçen sene yüzde 4,6 olduğunu tahmin edildiğine yer verilen açıklamada, söz konusu oranın bu yıl yüzde 3,1, gelecek sene de yüzde 2,2 olmasının öngöründüğü belirtildi. Açıklamada, İspanya ekonomisinin geçen yıl yüzde 3,3 büyütüğünün hesaplandığı hatırlatılarak, ekonominin 2017 ve 2018 yıllarında sırasıyla yüzde 2,5 ve yüzde 1,9 büyümesinin tahmin edildiği aktarıldı.

İspanya Turizmi

Dünya turizminin önde gelen ülkeleri arasında yer alan İspanya, 2016 yılında tüm zamanların rekorunu kırarak turist sayısını bir önceki yıla oranla %10,3 artırdı ve 75,6 milyon turist sayısına ulaştı. Böylece, 2020 hedefi olan 75 milyon turist sayısına 4 yıl önceden ulaşmış oldu. Bir başka anlatımla ülke dakikada 143, saatte 8.626 ve günde 207.022 turiste ev sahipliği yaptı.

Bir diğer rekor ise turizm gelirinde kaydedildi. İspanya, 2016 yılında kişi başı 1.023 Euro harcama ve toplamda 77 milyar Euro turizm geliri elde etti.

a) Ülkelere göre ziyaretçi sayıları

Ülke	Yıl			2016/2015 Değişim (%)
	2013	2014	2016	
İngiltere	14.327.277	15.006.744	17.840.292	12,4
Fransa	9.525.432	10.615.746	11.371.209	7,1
Almanya	9.854.760	10.422.055	11.188.523	6,4
İtalya	3.251.019	3.697.702	3.993.289	5,8
Hollanda	2.617.460	2.767.130	3.371.811	9,2
Belçika	1.873.221	2.180.457	2.309.535	2,5
Portekiz	1.670.545	1.876.524	1.994.266	15,1
İsviçre	1.487.256	1.632.011	1.728.569	8,5
Rusya	1.581.785	1.420.647	1.007.709	2,2
Diger Ülkeler	13.277.370	14.157.642	20.757.995	19,9
Toplam	60.661.073	64.995.275	75.563.198	10,3

2016 İspanya turizmi açısından tüm pazarlarda olumlu ve istikrarlı turist sayısı artışı gözlemlenmiştir. Ziyaretçilerin 22.8 milyonu paket tur, 52.7 milyonu ise bireysel seyahatlerden oluşmuştur. Paket tur kullanan ziyaretçi sayısı bir önceki yıla oranla %15.1 artmıştır.

Ziyaret amaçları incelendiğinde; Tatil, Eğlence 64.4 milyon, İş, profesyonel 4.6 milyon ve arkadaş, aile ziyaretçi sayısı 6.4 milyon olmak üzere toplam ziyaretçi sayısı 75.6 milyon kişidir. Aile, akraba ziyaretçi sayısında bir önceki yıla oranla %22.6, Tatil, Eğlence ziyaretçi sayısında ise % 10.1 artış kaydedilmiştir.

İrlanda'dan gelen turist sayısı % 23, Güney Amerika Ülkeleri %23.2, Portekiz %15.1 ve İngiltere %12.4 artış kaydedilmiştir. Rusya Federasyonundan alınan turist sayısı ise %2.2 artışla 1 milyon sınırını aşmıştır.

b) Bölgelere göre turist sayısı

Bölge	Yıl			2016/2015 Değişim (%)
	2013	2014	2016	
Cataluña (Barcelona)	15.588.203	16.814.199	17.988.830	4,0
Kanarya Adaları	10.632.679	11.475.211	13.297.883	13,2
Balear Adaları	11.111.328	11.367.224	13.011.876	11,9
Andalucía	7.880.090	8.501.991	10.947.469	12,8
Valencia	5.971.523	6.233.881	7.828.996	16,6
Madrid	4.224.986	4.546.559	5.742.926	13,5
Diger	5.252.264	6.056.210	7.051.218	6,0
TOPLAM	60.661.073	64.995.275	75.563.198	10,3

2016 yılında Valencia bölgesi %16.6 artış oranı ile ilk sırada yer alırken Madrid ve Kanarya Adaları en fazla artış yakalayan diğer bölgelerin başında yer almıştır.

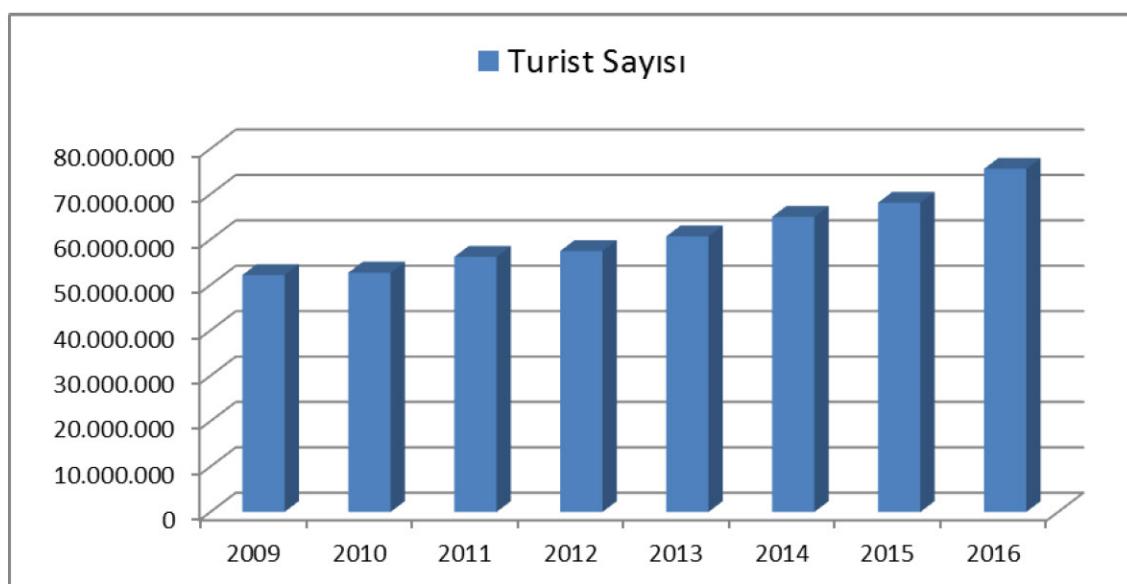
c) Ulaşım yöntemlerine göre turist sayısı

İSPANYA ZİYARETÇİLERİNİN ULAŞIM YÖNTEMLERİ		
Ulaşım Aracı	Kişi Sayısı	2016/2015 Değişim (%)
Uçak	60.582.406	11,7
Kara Yolu	13.038.391	4,4
Tren	364.115	6,2
Deniz Yolu	1.578.897	9,6
TOPLAM	75.563.198	10,3

d) Yıllar itibarı ile İspanya'ya gelen turist sayısı

YILLAR İTİBARİ İLE İSPANYA'YA GELEN ZİYARETÇİ SAYILARI		
Yıl	Turist Sayısı (Milyon)	Önceki yıla göre Değişim (%)
2009	52,17	8,8 -
2010	52,67	1,0
2011	56,17	6,6
2012	57,46	2,3
2013	60,67	5,6
2014	64,99	7,1
2015	68,80	5,2
2016	75,56	10,3

İspanya, turist sayısında son olarak 2009 yılında kaydedilen %8,8 oranındaki düşüş sonrasında 2010 yılı itibarı ile istikrarlı olarak artış oranı yakalamıştır. 2016 yılı ise tarihteki en önemli artış oranını işaret etmektedir.

e) İspanya'da otel ve yatak kapasitesi

İSPANYA KONAKLAMA TESİS KAPASİTESİ							
Kategori	Otel Sayısı			Yatak Sayısı			
	Yıl	2013	2014	2016	Yıl	2013	2014
5	251	251	269	78.321	78.106	84.461	
4	2.029	2.064	2.176	606.515	621.098	654.552	
3	2.497	2.487	2.488	409.694	404.028	396.465	
2	1.826	1.875	1.861	112.991	110.354	108.841	
1	1.159	1.163	1.171	47.495	47.675	48.689	
3-2*	3.028	3.018	2.951	91.404	89.578	85.445	
1*	3.960	3.870	3.746	84.744	82.423	79.575	
TOPLAM	14.750	14.728	14.662	1.432.164	1.433.262	1.458.028	

*Gümüş Kategori

İspanya konaklama kapasitesi 14 bin 728 otel ve 1 milyon 458 bin yataktır. Otel yatırımları, bölgesel planlamalar çerçevesinde yapılmaktadır. Turist sayısındaki istikrarlı artışa karşın, otel sayısında son üç yılda kayda değer ölçüde bir değişim yaşanmamıştır. Yatak kapasitesi yoğunlukla 3 ve 4 yıldızlı otellerden oluşmaktadır. Oteller genellikle "oda&kahvaltı" bazda hizmet vermektedir, "herşey dahil" sistemi ise yok denilecek orandadır. Resort bölgesi otellerde "yarım pansion" konaklama uygulamalarına rastlamak mümkün olmakla birlikte özellikle Madrid gibi şehir merkezlerinde oteller sadece oda "room only" satış yöntemleri uygulamaktadır. Bu durum, İspanya'da gastronomi turizminin gelişmiş olması, bireysel seyahatlerin sayılarındaki artışı ve turist başına harcamanın ülkemize göre çok yüksek olmasının ana sebebidir. Sadece Antalya'da bulunan 405 adet 5 yıldızlı otelde 352 bin yatak olduğu göz önüne alındığında bu durum daha iyi anlaşılacaktır.

f) Otellerde doluluk oranları ve ortalama konaklama süresi

İSPANYA KONAKLAMA TESİSLERİ ORTALAMA DOLULUK VE KONAKLAMA SÜRELERİ							
Kategori	Ortalama Doluluk (%)			Konaklama Süresi (Gün)			
	Yıl	2013	2014	2016	Yıl	2013	2014
5	61,00	65,00	69,70	3,52	3,51	3,57	
4	66,00	69,00	75,09	3,60	3,56	3,57	
3	63,00	64,00	70,34	3,75	3,70	3,61	
2	42,00	43,00	50,78	2,54	2,47	2,50	
1	35,00	36,00	43,39	2,33	2,24	2,13	
3-2*	30,00	33,00	38,47	2,34	2,20	2,07	
1*	30,00	31,00	37,08	2,40	2,34	2,20	
TOPLAM	53,00	59,00	65,76	3,41	3,36	3,32	

*Gümüş Kategori

2016 yılında İspanya genelinde ortalama otel doluluk oranı %65,76 olarak kaydedilmiştir. Ortalama

konaklama süresi ise 3.32 güne gerilemiştir. İspanya'da faaliyet gösteren zincir oteller gelirlerini bir önceki yıla oranla %15 artırmıştır.

g) İspanya'da turistlerin konaklama yeri ve sayısı

Kategori	Misafir Sayısı			Geceleme Sayısı		
	İspanyol	Yabancı	Toplam	İspanyol	Yabancı	Toplam
5	1.687.033	3.826.571	5.513.604	3.618.389	16.038.607	19.656.996
4	21.704.083	24.799.193	46.503.276	50.967.930	115.119.578	166.087.508
3	13.768.637	13.465.387	27.234.024	34.066.391	64.366.632	98.433.023
2	4.657.065	2.808.081	7.465.146	9.700.870	8.947.035	18.647.905
1	2.027.159	1.223.216	3.250.375	3.857.458	3.059.225	6.916.683
3-2*	3.365.531	1.851.985	5.217.516	6.476.214	4.324.411	10.800.625
1*	2.252.677	2.066.375	4.319.052	5.014.075	4.477.196	9.491.271
TOPLAM	49.462.182	50.040.808	99.502.990	113.701.332	216.332.683	330.034.015
2015/2016 Değişim (%)	4,08	9,51	6,74	3,13	9,27	7,07

2016 yılında İspanya'yı ziyaret eden 75.563.198 yabancı turistin 50.040.808'i otellerde, geri kalan 25.522.390 kişi ise otel dışında yerlerde (ev, aile/arkadaş yanı vs.) konaklamıştır. Ülkeye giden Fransa, İngiltere, Hollanda ve Belçika vatandaşlarının önemli oranda otel dışında konakladıkları istatistiklerden anlaşılmaktadır.

h) Gastronomi

Turizm Sektörü, günümüzde, sadece konaklama veya eğlence dışında birçok alanda yürütülen faaliyetlerin bütününe kapsamaktadır. Geçte olsa önemi keşfedilen gastronomi, turizm sektörünün onde gelen ürünler arasında yerini almıştır. İspanya, gastronomi alanında yaptığı atılımlar ve sahip olduğu altyapı ile dünyanın en önemli ülkeleri arasında yer almayı başarmıştır. 2014 yılında İspanya genelinde 171 adet "Michelin Yıldızlı" Restoran bulunmakta iken günümüzde bu sayı 186 gibi inanılması güç bir rakama ulaşmıştır. İspanya genelinde 9 adet 3 yıldızlı, 23 adet 2 yıldızlı ve 154 adet 1 yıldızlı "Michelin Yıldızlı" Restoran bulunmaktadır. İspanya'nın gastronomi turizminden 2016 yılında yaklaşık 9,6 milyar dolar gelir ettiği tahmin edilmektedir. Adını gastronomi altyapısı ile duyuran ünlü San Sebastian bölgesinde ülkede faaliyet gösteren toplam 7 adet 3 yıldızlı Michelin Yıldızlı restoran'ın 3 tanesi ile birlikte 16 adet Michelin Yıldızlı restoran yer almaktadır. Bölge, yerel restoranları ve gastronomi ile ilgili diğer alanlarda da son derece yüksek standartlara kavuşmuştur. Dünyada gastronomi alanında model bölge olarak kabul edilen San Sebastian tarımdan başlayıp sofraya kadar belli kurallara bağlılığı ürün kalitesini nesiller boyunca devam ettirmeyi başarmıştır.

I) Sağlık ve Alışveriş Turizmi

İspanya hükümeti, ülkede turizmden elde edilen geliri ve turist sayısını artırmak üzere mevcut turizm ürünlerine ilave olarak "Sağlık Turizmi" ve "Alışveriş Turizmi" alanlarında özel programları hayatı geçirmiştir. Sağlık Turizminin taşıdığı önem ve potansiyel dikkate alınarak bu turizm türünün geliştirilmesine büyük önem verilmektedir. Turizm otoriteleri bu alanda yıllık ortalama geliri %20 artırarak 2019 yılında 1,6 milyar Euro'ya çıkarmayı hedeflemektedir. 2016 yılında İspanya AB ülkeleri dışından gelen turistlerden 1,1 milyar Euro alışveriş turizmi geliri elde etmiştir. İspanya turizm otoritesi tarafından ülkeye alışveriş amacıyla gelen turist sayısında artış sağlanması için yeni çalışmalar yürütülmektedir.

i) İspanya havalimanlarına gelen yolcu sayısı

İSPANYA HAVALİMANLARINA GELEN YOLCU SAYISI		
Havalimanı	Yolcu Sayısı (milyon)	2016/2015 Değişim (%)
Madrid Barajas	50,42	7,7
Barcelona	44,20	11,2
Mallorca	26,25	10,6
Malaga	16,67	15,7
Alicente	12,34	16,7
Kanaryalar	12,09	13,8
Tenerife	10,47	14,9
İbiza	7,40	14,5
Lanzarote	6,68	9,1
Valencia	5,79	14,7
Diğer	37,92	8,0
TOPLAM	230,23	11,0

Artan turist sayısı ile paralel olarak İspanya havalimanlarına 2016 yılında gelen yolcu sayısı %11 oranında artarak 230 milyonu geçmiştir. Madrid Barajas havalimanı 50 milyonun üzerinde yolcu sayısı ile en çok yolcunun geldiği havalimanı olmuştur.

J) İspanya turizminin bel kemiği; düşük maliyetli havayolu şirketleri (Low-Cost Carriers-LCC)

İSPANYA HAVALİMANLARINA EN ÇOK YOLCU TAŞIYAN LOW COST HAVAYOLU ŞİRKETLERİ		
LCC HAVAYOLU ŞİRKETİ	Yolcu Sayısı (milyon)	Tekil Yolcu Sayısı*
Ryanair	39,85	19,9
Vueling	32,24	16,1
Air Europe	16,18	8,1
EasyJet	12,10	6,1
Iberia Express	7,63	3,8
Air Berlin	7,54	3,8
Norwegian	6,44	3,2
TOPLAM	121,98	61,0

*Havalimanı istatistiklerinde yolcular geliş ve gidişte ayrı ayrı sayılmaktadır. Bu nedenle açıklanan sayılar 2'ye bölünerek gerçek yolcu sayısı (yaklaşık olarak) tespit edilmiştir.

İspanya, AB ülkeleri arasında düşük maliyetli havayolu şirketlerinin (Low-Cost Carriers-LCC) en çok sefer yaptığı ülke konumunda yer almaktadır. Ekonomik ve ulaşım alternatiflerinin fazla olması nedeniyle İspanya'ya gelen turistlerin önemli bölümünü ulaşımlarını bu tür havayolları ile sağlamaktadır. 2016 yılında ülkedeki havalimanlarını kullanan yaklaşık 140 milyon (tekil olarak 70 milyon kişi) yolcu LCC havayolu kuruluşlarını tercih etmiştir. Ryanair 19,9 milyon yolcu ile ilk sırada yer almaktadır.

İspanya'ya giden her 5 turistten 3 tanesi LCC havayolu kuruluşunu kullanmaktadır.

İspanya'ya seferi olan LCC kuruluşları; Transavia.com France (Fransa), Ryanair, Aer Lingus (Irlanda), Meridiana Spa (İtalya), Transavia (Hollanda), EasyJet Airline Co. Ltd , Jet2, bmiBaby, Flybe, Monarch Airlines (İngiltere), Air Berlin, German Wings (Almanya), Easyjet Switzerland, FlyBaboo (İsviçre), Norwegian (Norveç), Flyniki /NL Luftfahrt GMBH (Avusturya), Travel Service (Çek Cumhuriyeti), Wizz Air (Macaristan), Blue Air (Romanya), Vueling, Iberia Express, Volotea (İspanya), Air Arabia Maroc (Fas).

SONUC

- ❖ 16 Aralık 2016 tarihinde, Madrid'de faaliyet gösteren Türk-İspanyol Sanayi ve Ticaret Odası tarafından Türkiye'nin Madrid Büyükelçisi Ömer Önhon, İspanya Enerji ve Turizm Bakanı Alvaro Nadal ile 200'e yakın davetlinin katıldığı törende Barcelona'da forma giyen Arda Turan'a 'Bireysel başarı' ödülünün yanı sıra Türk-İspanyol ilişkilerine katkılarından dolayı Türkiye'den Doğuş Grubu, İspanya'dan da FICOSA şirketlerine ödül verildi. Aynı Ticaret Odası tarafından 2015 yılında ise, İspanya'dan "Mapfre" ve Türkiye'den "Türk Hava Yolları" ödüllendirilirken, Mango şirketinin başkanı Isak Andic'a da kariyer ödülü verilmiştir.
- ❖ İspanyol firmalar 2014-2015 yılları arasında ülkemizde yaklaşık 10 milyar Avro yatırım yapmışlardır. Ülkemizdeki en büyük İspanyol yatırımcılar, Garanti Bankası'nda hakim ortak konumunda olan BBVA ile Genel Sigorta'yı satın alan Mapfre'dir.
- ❖ İspanya'da medya kuruluşları dijital alana yönlenmekte, okur sayıları her geçen gün artmaktadır. Okur sayısı bakımından; Elpais.com 14.69 milyon, Elmundo.es 14.35 milyon, LaVanguardia.com 12,84 milyon ve ABC.es 12.27 milyon okuyucu ile sıralanmaktadır. Özellikle reklam ve tanıtım mecrası olarak digital alanın tercih edilmesi önem taşımaktadır.
- ❖ İspanya turizm otoriteleri tarafından yapılan açıklamaya göre, 2016 yılında ülkeyi ziyaret eden yaklaşık 12 milyon turistin "emanet turist" olduğu, bu turistlerin başta Tunus, Mısır ve Türkiye olmak üzere güvenlik kaygısı bulunan bölgeler yerine İspanya'yi tercih ettikleri, şartlar değiştiğinde bu turistlerin önemli sayıda yine diğer destinasyonları tercih edeceğini, bu nedenle hizmet kalitesini artırarak bu turistleri elde tutmanın önemine vurgu yapmışlardır.
- ❖ Fuar süresince, başta sürdürülebilir turizm, teknoloji, gastronomi, yeni trendler ve ürün pazarlama başta olmak üzere birbirinden önemli konularda düzenlenen konferans, panel, basın toplantısı ve seminerlere medya temsilcileri ile profesyonel ziyaretçiler tarafından yoğun katılım gözlemlenmiştir. Rusya Federasyonunda 15 Haziran-15 Temmuz 2018 tarihleri arasında düzenlenecek "2018 FIFA Dünya Kupası"nın tanıtımı etkinliklerden bir tanesi olmuştur. Organizasyonun Rusya'dan toplam 11 şehirde (Moskova, Kazan, Soçi, St. Peterburg, Saransk,

Novgorod, Kaliningrad, Rostov, Yekaterinburg, Samara, Volgograd) düzenleneceği dikkate alınarak, Rusya'nın gerek ülkemize yakınlığı gerekse katılımcı ülkeler dikkate alınarak ülkemizin organizasyon esnasında tanıtım çalışmalarının şimdiden planlanması önem taşımaktadır.

- ❖ Sürdürülebilir turizm çalışmaları kapsamında ekoloji dostu (eco-friendly) ziyaretçi sayısında artış görülmektedir. 2016 yılında ziyaretçilerin %39'u tatil planlarında ekoloji dostu destinasyonları tercih etmiştir.
- ❖ Geçmiş yılların aksine bu yıl fuara ülkemden az sayıda otelin stand alarak katılmış olması dikkat çekici olmuştur. Eresin Hotels, BW Plus The President Hotel ile BW Citadel Hotel Türkiye bölümünde yer almıştır.
- ❖ Turizmde kazanılan başarıların tesadüfen olamayacağı öngörüsü ile, "Türkiye Turizmi 2023 Strateji Eylem Planı" hedeflerimiz göz önüne alınarak, İspanya'nın bölgesel özerk ve rekabetçi turizm ofisleri yapısı, düşük maliyetli havayolu şirketlerine sağladığı imkanlar (Low-Cost Carriers-LCC), yeni otel yatırımlarına getirilen sınırlamalar, turizmin çeşitlendirilmesi, gastronomi, alışveriş ve sağlık turizmi konularındaki atılımlarının dikkatle incelenip benzer hamlelerin tarafımızca da yapılması önemli ve yararlı olacaktır.
- ❖ Türkiye'nin, Sağlık Turizmi alanında sunduğu başta saç ekimi ve estetik cerrahisi olmak üzere avantajları İspanya pazarında etkin tanıtması bu ülkeden alınacak sağlık turisti sayısını artıracaktır.
- ❖ İspanya'da mevcut ekonomik koşullar ve fuarda yapılan ikili görüşmeler dikkate alınarak 2017 yılında ülkemize gelecek İspanyol turist sayısında düşüş trendinin süreceği öngörmektedir.

Kaynaklar; TÜROB Arşiv, T.C.Kültür ve Turizm Bakanlığı, T.C.Madrid Büyükelçiliği, İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, AENA, 20 Minutos Mibolsillo, La Razon, Enfoque, El País, Nexotur, İspanya Ulusal İstatistik Enstitüsü, IFEMA Management, Fitch, World Bank, UNWTO, Expansion

TUROB Şubat 2017 ©